Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ВЫДАНЬНЕ ЎСЕБЕЛАРУСКАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАЎ.

Кошт нумару—15 руб. (вып. 22 г.)

Падпісная плата—
Звычайная—1000 р. льготная—600 р.

Плата за абвесткі—500 руб. за радок пэтыту.
Сьпешныя—на 50% даражэй.
Плата за публікацыю аб страце дакумантаў:
для членаў саюзу —700р.
для іншых грамадз.—1500р.
Чырвон. і ўтрыманцам Сац. Забясьпекі—дарэмна.
Падпіска і абвесткі прымаюцца ў Белтрэстдрук пры Дзяржаўным Выдавецтве.
(Менск, Петрапаўлаўская, 8).

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
МЕНСК, Захараўская, 97.

ТРЭЦІ ГОД ВЫДАНЬНЯ. Штодзенная газэта. № 287 (692). Аўторак, 26-га сьнежня 1922г.

Падпісывайцеся на сваю рабоча-сялянскую газэту!

Ад самага пачатку істнаваньня часопісаў на беларускай мове вытварылася адна некарысная для газэт традыцыя: дарэмная высылка газэт.

Спачатку такое бясплатнае распаўсюджываньне мела сэнс—трэба было нашае грамадзянства навучаць чытаць пабеларуску, трэба было заахвочваць людзей да беларускага друкаванага слова.

Выгадаваныя на такой традыцыі нашыя чытачы і па сягонешні дзень асталіся ласыя да гэтай дарэмшчыны, што вельмі кепска адбіваецца на матар'яльны бок часопісі.

Надалей газэта «Савецкая Беларусь» бяз грошай высылацца і выдавацца ня будзе. Пэрыяд прапаганды беларускага друкаванага слова мінуў. Беларуская мова прападаецца ва ўсіх пачатковых, сярэдніх і вышэйшых школах, як абавязковы прадмет. Беларуская мова лічыцца ў нашым краі дзяржаўнай моваю, на роўных правох з усімі мовамі Рэспублікі. Грамадзянства ўжо досыць прывыкла да органаў друку на беларускай мове і, каб падтрымліваць адзіны Савецкі орган на беларускай мове, нашыя чытачы павінны раз назаўсягды адвыкнуць ад бясплатнага карыстаньня нашай газэтай.

І вось з новага 1923 году рэдакцыя кліча ўсіх тых, хто шчыра шануе нашу газэту—часопісь рабочых і сялян,—падпісацца і даставаць газэту за грошы.

Кожная такая падпіска будзе новай цаглінай у будове нашай рабоча-сялянскай творчай думкі.

Кожны новы падпісчык будзе гэтым самым прыймаць удзел у прапагандзе нашых рэвалюцыйных ідэй і нашай беларускай культуры.

Кожны лішні нумар газэты ў вёсцы зьменшыць бязглуздае дзікае п'янства.

Кожны новы вясковы чытач нашай газэты павялічыць сваю грамадзянскую вартасьць, сваю рэвалюцыйную сьвядомасьць і гэтым зробіць карысьць сабе і Рэспубліцы.

Рабочыя беларусы, падпісывайцеся на «Савецкую Беларусь»!

Сяляне, падтрымлівайце сваё роднае рэвалюцыйнае слова!

Настаўнікі і вучні, падтрымлівайце беларускі друк!

ЛЕЗАНСКАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ.

Няма згоды.

ЛЁЗАНЬ, 22—12. Праца канфэрэнцыі пасуваецца наперад вельмі туга. Падкамісія па пытаньню аб капітуляцыях на 6 пасяджэньнях не дайшла згоды. Пытаньне перададзена ў галоўную камісію. Пытаньне аб нацыянальных меншасьцях выклікала ў падкамісіі рэзкія выпады між турэцкімі і грэцкімі дэлегатамі, што вымусіла старшыню падкамісіі зачыніць пасяджэньне. Водлуг агульнай думкі, пытаньне аб пралівах таксама далёка ад разьвязаньня. Італьянская дэлегацыя нездаволена той дыктатарскай пазыцыяй, якую заняў на канфэрэнцыі Керзан. Увесь ход канфэрэнцыі пакіроўваецца згодна толькі з інтарэсамі Англіі і супярэчна з жыцьцёвымі інтарэсамі іншых краёў. Француская газэта «Тан» рэзка крытыкуе палітыку перадачы праліваў у рукі наймацнейшай на моры дзяржавы.

Упартасьць туркаў.

ЛІФІЛЬД, 22-12. Туркі адхілілі прапанаваньне саюзьнікаў аб звальненьні хрысьціян ад службы ў турэцкім войску. Саюзьнікі прапанавалі перадаць гэтае пытаньне ў Лігу Нацый, але туркі не згадзіліся. Туркі пратэставалі проціў жаданьня баўгарскай і армянскай дэлегацыі быць выслуханымі па пытаньню аб нацыянальных меншасьцях Турцыі. Саюзьнікі адказалі, што баўгары і армяне будуць выслуханы, хоць бы туркі і не захацелі пры гэтым прысутнічаць.

Заява Чычэрына.

ЛІФІЛЬД, 22-12. Па вестках ангельскай газэты „Дэйлі Ньюс", Чычэрын у гутарцы з супрацоўнікам гэтай газэты заявіў, што ён не падпіша мірнага дагавору дзеля ваяўнічага настрою саюзьнікаў у адносінах да Расеі.

У ПОЛЬШЧЫ.

Хто такі Вайцяхоўскі.

Новы прэзыдэнт Польшчы пан Станіслаў Вайцяхоўскі быў адным з арганізатараў Польскай Партыі Сацыялістаў у першы пэрыяд яе істнаваньня і адным з першых рэдактароў пэпэсаўскай газэты «Роботнік», які раней нелегальна выдаваўся ў Вільні. Вайцяхоўскі зьяўляецца і зьяўляўся блізкім супрацоўнікам і таварышам Пілсудзкага па рэвалюцыйнай працы гэтага часу. Потым ён перайшоў да працы па каапэрацыі. У пачатку вайны ён прыймаў удзел у арганізацыі польскай арміі ў Расеі дзеля барацьбы з немцамі. На зьезьдзе ў Маскве ён быў выбран старшынёй польскай міжпартыйнай рады, з якой вышаў у канцы 1918 году. У габінэце міністраў Падэрэўскага Вайцяхоўскі быў міністрам унутраных спраў ад студзеня па сьнежань 1919 году.

Кожная беларуская вёска павінна мець газэту „Савецкая Беларусь".

Водгукі IV Кангрэсу Камінтэрну.

Францыя.

Цэнтральны Камітэт Францускай Камуністычнай Партыі далучыўся да ўсіх пастаноў Чацьвертага Кангрэсу Камуністычнага Інтэрнацыяналу. Цэнтр. Камітэт заклікае членаў Францускай Камуністычнай Партыі працаваць згодна з дырэктывамі 4-га кангрэсу. Агульныя сходы камуністаў парыскага округу прынялі пастанову бязумоўнага выкананьня ўсіх пастаноў Камінтэрну.

Нямеччына.

На агульных сходах камуністаў гораду Бэрліну—аднагалосна прымаюцца рэзалюцыі згоды з пастановамі 4-га Кангрэсу Камінтэрну.

Нямецкія рэпарацыі.

Новыя пляны аграбленьня Нямеччыны.

ПАРЫЖ, 21—12. Парыскі дапісчык ангельскай газэты «Манчэстэр Гардыан» паведамляе, што саюзьнікі апрацавалі новы праэкт паразуменьня аб нямецкіх ваенных даўгох саюзьнікам (рэпарацыі). Гэты праэкт будзе абвешчан Нямеччыне 2-га студзеня. Нямеччыне даецца двухгадовая адцяжка плацяжоў (мораторыум), уводзіцца фінансавы кантроль саюзьнікаў. Нямецкі ўрад абавязуецца праводзіць фінансавыя рэформы згодна з радамі і патрабаваньнямі саюзьнікаў, абавязуецца выпусьціць унутраную прымусовую пазычку дзеля паляпшэньня (стабілізацыі) курсу маркі. Нямецкі ўрад навінен будзе згадзіцца на канфіскацыю дзяржаўных маемасьцяў, капальняў, лясоў пошлінаў у занятых саюзьнікамі акраінах. Узамен за гэта Францыя адмаўляецца ад занядьця Рурскай вобласьці.

Апэтыты Пуанкарэ.

БЭРЛІН, 22-12. Пры разглядзе рэпарацыйнага пытаньня ва францускім Сэнаце Пуанкарэ заявіў, што Францыя вельмі непакоіцца тым, што Нямеччына ўпарта ўхіляецца ад выпаўненьня сваіх абавязкаў: «Францыя»—сказаў Пуанкарэ,—ня мае замераў зруйнаваць Нямеччыну, але не дапусьціць і да свайго зруйнаваньня».

Увага моладзі!

Ня будзем чакаць ад старога пакаленьня вялікага прыхілу да нас...

Наша надзея на новыя, сьвежыя маладыя сілы!

Наша надзея на моладзь!

І вось да яе, да нашай моладзі мы і зьвяртаемся:

Падпісывайцеся на нашу газэту „Савецкая Беларусь".

Падтрымлівайце яе.

Пішэце ў яе! Пашырайце яе!

Няхай усюды, дзе ёсьць моладзь, будзе газэта „Савецкая Беларусь"!

Розныя весткі

Вялікія забастоўкі ў Швэцыі.

СТАКГОЛЬМ, 22-12. Уся поўнач Швэцыі ахоплена забастоўкай лясных рабочых. Забастоўка цягнецца больш 6 тыдняў; бастуе каля 20.000 чалавек. Вываз лясных матар'ялаў заграніцу зьменшыўся напалову.

Зволілі 2000 рабочых.

БЭРЛІН, 21-12. Звыш 2000 рабочых, удзельнікаў забастоўкі ў Людвігнафэне, ня будуць прыняты на працу. Сход саюзу машыністаў і качагараў зьмясьціў членаў прэзыдыуму саюзу за варожыя адносіны да забастоўкі.

Друкаванае слова ёсьць ня меншая сіла за волава і жалеза ў бітвах. Друкаванае слова будзіць думкі мас, разьвівае сьвядомасьць людзей і кліча іх да лепшага жыцьця!

У Савецкай Фэдэрацыі.

За супроць-савецкую прапаганду.

МАСКВА, 21-12. Маскоўскі Рэвалюцыйны Трыбунал прыгаварыў к 10 ці гадом заключэньня былога сэкратара Маскоўскага Аддзелу Народнай Асьветы правага эсэра Вараб'ева, які зьбіраў па загаду партыі весткі з мэтай супроць-савецкай агітацыі.

Дзеля дапамогі чырвонаму друку.

ВІТАБСК, 23-12. Арганізованы курсы рабочых карэспандэнтаў імя Сьпірыдонава.

Савецкае будаўніцтва расьце.

ПЕТРАГРАД, 23-XII. Харчовая справа петраградзкага гарнізону пастаўлена нармальна. Становішча абмундзіроўкі палепшылася. Да Новага Году гарнізон будзе апрануты ў новую абмундзіроўку.

Прыбыцьце хлеба ў Петраград за сьнежань месяц павялічылася ў пяць раз супроціў ранейшага месяца. Замест ранейшага 20.000 штодзённага прывозу, прывазілася ў апошні час 100.000 пудоў.

Мартэнаўская печ у Пуцілаўскім заводзе выпусьціла ў лістападзе 47000 пуд. сталі—147% заданьня.

Вытворчасьць павялічваецца.

ТУЛА, 21-12. Сіламі рабочых Дубенскага чыгуначна-плавільнага заводу пушчана ў ход доменная печ, якая не працавала 5 гадоў. У зьвязку з гэтым вытворчая праграма заводу павялічваецца на 30 проц.

Адчыненьне новай фабрыкі.

ТУЛА, 22-XII. Пушчаны ў ход занова наладжаны цукрова-рафінадны завод, які выробляў да вайны 9000 пудоў цукру ў суткі. Цяперашняя выработнасьць—80% даваеннага часу. На заводзе працуе 1500 чалавек.

У Чырвонай Арміі не павінна быць п'янства.

МАСКВА, 23-12. Наказам Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету Рэспублікі звольнены з пасады і аддаюцца пад суд камандзір і ваенны камісар 33 дывізіі, камандзір і камісар 99 і 8 палкоў за п'янства ў іх часьцях і грубасьць да чырвонаармейцаў.

Х-ты Усерасейскі Зьезд Саветаў.

Адчыненьне Зьезду.

Прамова Калініна.

23 сьнежня вечарам у Маскве ў Вялікім тэатры адчыніўся Х-ты Ўсерасейскі Зьезд Саветаў. Адчыніўшы Зьезд т. Калінін сказаў:

«Гісторыя Зьезду зьяўляецца гісторыяй рэвалюцыйнай Расеі. Першыя пяць зьездаў ішлі адзін за другім, але ня былі падобнымі адзін да другога. Кожны адбіваў асобны момант. На пятым зьезьдзе эсэры канчаткова перайшлі на старану конт рэвалюцыі. З гэтага моманту на чале рабочых і сялян неатлучна засталася камуністычная партыя. Шосты і сёмы зьезды цалком напоўнены ваеннай працай. Восьмы і дзевяты зьезды перайшлі да больш спакойнай і мірнай працы. Дзесятаму зьезду належыць абмеркаваць шэраг новых заданьняў, з якіх адно з галоўнейшых—пытаньне аб утварэньні Саюзу Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Момант такога саюзу зусім падасьпеў. На гэтым зьезьдзе першы раз прысутнічаюць дэлегаты Усходу з гораду Ўладывастоку. Тут таксама прысутнічае звыш чатырохсот дэлегатаў Украіны, Беларусі і Закаўкаскіх рэспублік, прыехаўшых на аб'яднаны зьезд Савецкіх Рэспублік. Той памыляецца, хто думае аб слабасьці Савецкай улады».

Выбары старшыні Зьезду і прэзыдыуму.

Старшынёю зьезду аднагалосна выбіраецца т. Калінін. Зацьвярджаецца запрапанаваньне камуністычнай фракцыі аб складзе прэзыдыуму з трыццаці сямі чалавек.

Правітаньне Далёкага Усходу.

З прывітаньнем Далёкага Ўсходу выступіў т. Янсон.

«Практыка барацьбы паказала рабочым і сялянам Далёкага Ўсходу,—кажа т. Янсон,— што яны ня вызваляцца ад нападкаў ворагаў, пакуль не аб'яднаюцца з Савецкай Расеяй. Рабочыя і сяляне Далёкага Ўсходу гатовы плячо ў плячо з рабочымі і сялянамі ўсёй Савецкай Расеі весьці далей барацьбу, каб дасягнуць узмацненьня Савецкай улады».

Становішча Савецкіх Рэспублік.

Даклад т. Каменева.

Будаўнічы пэрыяд.

У дакладзе па ўнутранай і замежнай палітыцы т. Каменеў адзначыў, што сёлета мы ўвайшлі у новы будаўнічы пэрыяд рэвалюцыі. Пасьля заняцьця Ўладывастоку мы можам сказаць, што першая ўмова будаўнічай працы выканана. Ад Уладывастоку да Баку, ад Петраградзкага пабярэжжа да Бэтуму, ад Архангельску да Адэсы працоўныя грамады аб'яднаны пад чырвоным сьцягам Савецкай улады. Гэта арганічная еднасьць вымагае афармленьня ў выглядзе Саюзу Савецкіх Рэспублік.

Другая ўмова будаўнічай працы—умацаваньне нашага міжнароднага становішча. Неабходна, каб нас увялі ва ўсясьветнае гаспадарчае жыцьцё. Мы спрабавалі гэтага дасягнуць па Гэнуэскай і Гаагскай канфэрэнцыях, але там запрасілі вельмі высокую цану, ад якой мы адмовіліся. Уступкі, якія мы рабілі тагды капіталістам, цяпер зроблены ня будуць. Мы пераканаліся, што Расея ўзмацняецца, а капіталістычны сьвет разбураецца.

На Лёзанскай канфэрэнцыі.

Буржуйная Эўропа прызнала, што ня можа абыйсьціся бяз нас. Гэта падмацоўваецца зазываньнем нас на Лёзанскую канфэрэнцыю. У Лёзаньне наша дэлегацыя адстаівае незалежнасьць турэцкага народу і недапушчэньне праходу ў пралівы баявых судnaў.

Разброеньне.

Вайна насьпявае ва ўсіх кутках сьвету, і ніякія кангрэсы не адхіляць яе. Дзеля гэтага мы склікалі канфэрэнцыю па разброеньню, якая скончылася няўдачай. Гэта паказала няздольнасьць буржуйнага сьвету зложыць зброю. Ня гледзячы на гэта, мы распачалі фактычнае разброеньне. Чырвоная армія скарачаецца, затое павялічваецца яе баявая здольнасьць. Мы не пагражаем і вымагаем, каб і нам не пагражалі.

Замеры на эксплёатацыю.

Чужаземны капітал хоча абярнуць Расею ў сваю калёнію і эксплёатаваць яе прыродныя багацьці. Але мы гарантыраваны ад гэтых замераў манаполяй замежнага гандлю.

Тут ніякіх адступленьняў не прадбачыцца. Манаполія замежнага гандлю перашкаджае чужаземнаму капіталу працаваць з намі. З пяцісот запрапанаваньняў чужаземных капіталістаў намі зацьверджана ўсяго дваццаць пяць.

Гаспадарчае становішча.

У распараджэньні дзяржавы пакінуты ўсе землі, лясы, замежны гандаль, чыгункі, грунтоўныя галіны прамысловасьці. Мы маем 430 трэстаў, яднаючых 4.100 прадпрыемстваў з міліёнам рабочых. Вытворчасьць прамысловасьці няўхільна павышаецца, грашовае становішча паступова ўзмацняецца, таваразварот расьце.

Грашовыя справы.

Наша заданьне ў галіне фінансаў стабілізаваць рубель праз скарачэньне эмісіі, зьмяншэньнем растрат. У гэтай галіне ўжо дасягнуты значныя ўсьпехі. У студзені эмісія складала 90 процантаў нашых прыбыткаў, падаткі 2 проценты, прыбыткі прадпрыемстваў 8 процантаў. У верасьні эмісія складала 53 процанты, прыбыткі прадпрыемстваў падняліся да 30 проц., падаткі далі 17 процантаў. У 23 годзе падаткі дадуць столькі, колькі сёлета далі разам з эмісіяй.

Падлічваючы вынікі, мы павінны сказаць, што Расея стала багацей, здаравей і мацней. Камуністы маглі ня толькі зьнішчыць буржуйны строй, але таксама і кіраваць прамысловасьцю і ўмацаваць сельскую гаспадарку. Ідучы па гэтаму шляху далей, мы дакажам усяму сьвету, што сацыялістычны строй ня мара, а рэальна жыцьцёвы строй.

Рэзалюцыя па дакладу т. Каменева.

Па дакладу т. Каменева аднагалосна прымаецца вось якая рэзалюцыя:

«Х-ы Зьезд Саветаў, выслухаўшы адчот Усерасейскага Цэнтр. Вык. Камітэту і Сав. Нар. Камісараў аб іхнай дзейнасьці ў замежнай і унутранай палітыцы, выказвае ўраду сваё поўнае адабрэньне».

Народная асьвета.

Даклад т. Луначарскага

На вячэрнім пасяджэньні Зьезду Саветаў 24-га сьнежня з дакладам аб народнай асьвеце выступіў тав. Луначарскі. Дакладчык адзначае, што Наркамасьветы ў першы раз за 5 гадоў здае справаздачу перад Зьездам Саветаў. Асноўная мэта дакладу—выявіць перад Зьездам цяжар матар'яльнага становішча школы, каб Зьезд сваім рашэньне нарэшце падвёў матар'яльную базу ў справе народнай асьветы. У выніку ўрэзваньня каштарысаў (сьмет) Наркамасьветы, вельмі зьменшыўся лік школ. У красавіку гэтага году мы мелі 68.000 школ з 5.300.000 вучнямі, у кастрычніку лік школ панізіўся да 55.000 і 4.750.000 вучняў. У некаторых губэрнях лік школ зьменшыўся на 40—50 проц. Лік школ цяпер ніжэй, чымся ў 1914 г. Працэнт дзяцей школьнага ўзросту, якія вучацца ў школах, складалі ў сакавіку 44 цяпер 33. Зьмяншэньне ліку школ не памылка, а цяжкая неабходнасьць, выклікаaная адсутнасьцю сродкаў. Наркамасьветы дастае ўсяго 4,2 проц. агульнадзяржаўнага бюджэту. Становішча настаўнікаў вельмі скрутнае.

Працаўнік асьветы дастае ў сярэднім 2 р. 90 к. у месяц—12 проц. пражыточнага мінімуму. Далей так цягнуцца ня можа. Неабходна экстраным чынам дапамагчы школе. Аграмадную ролю ў справе адбудовы школ павінны сыйграць мейсцы.

Іх доўг асыгнаваць ня меней 30 процантаў мясцовага бюджэту на патрэбы школы. 31 губэрня ўвялі платнасьць бяз санкцыі Наркамасьветы, ужываючы розныя прынцыпы абкладаньня. Платнасьць—нямінучае часовае адступленьне. Наркамасьветы ўнёс у Саўнарком праэкт дэкрэту платнасьці, якім абкладаюцца нэпманы і служачыя вышэй 13 разраду. Дзеці рабочых і сялян будуць па-ранейшаму вучыцца бясплатна. Але платнасьць хопіць толькі на 5—15 проц. расходаў.

Мы дапусьцілі прыватныя школы, мастацкія, бухгальтэрскія, стэнаграфіі, але далей ня пойдзем. Прыватная школа ня можа быць дапушчана. Ня глядзячы на цяжкое становішча, мы пэўны ў пабедзе. Наша настаўніцтва, жабрацкае, галоднае з энтузыязмам ідзе насустрач усім пачынаньням Савецкай улады. Вышэйшая школа заваёўваецца пралетарскай моладзьдзю. У адной Маскве ёсьць 10.000 студэнтаў-камуністаў.

Гэта моладзь, узятая ад станка, сахі або арміі, жыве без памяшканьня, асьвятленьня і школьных падручнікаў. Аб ёй трэба паклапаціцца. Прафэсура разлагаецца. Расьце лік спачуваючых Савецкай уладзе сярод прафэсароў. Нам трэба толькі адно, каб зьезд прызнаў фронт асьветы важнейшым. Падтрымлівайце ўсіх, хто злучыўся на гэтым фронце, пачынаючы ад Наркому і канчаючы школьным сторажам. Скажэце ўсяму краю, што настаўнік ня парыя, а гэрой. Школу трэба падтрымаць ня заўтра, а сягоньня.

Калі дрэву Народнай асьветы даць нямнога вільгаці, дык яно прынясе сочныя садавіны.

Пасьля спрэчак даклад перададзены ў камісію.

Бюльлетэнь № 146 і 147

Менскай Мэтэоролёгічнай Станцыі Галоўнай Фізычнай Обсэрваторыі пры Менскай Дасьледчай Балотнай Станцыі.

За 23, 24 і 25 сьнежня 1922 году

СТРУМЭНТ.	23 і 24 сьнежня.			24 і 25 сьнежня.		
	1 гадзіна дню.	9 гадз. вечара.	7 гадз. раніцы.	1 гадзіна дню.	9 гадзін вечара.	7 гадзін. раніцы
Баромэтр . . .	745,9м/м	745,7м/м	745,1м/м	745,7м/м	745,8м/м	746,5м/м
Тэрмомэтр . . .	0,3°	0,4°	—0,8°	1,4°	—1,4°	—2,5°
Максымальны тэрмомэтр.	0,3°	1,0°	0,7°	1,4°	—2,0°	—1,4°
Мінімальны тэрмомэтр.	—0,8°	0,3°	—0,8°	—0 8°	—1,4°	—2,5°
Вільгаць параўнаўчая .	98%	98%	98%	87%	98%	98%
Асадкі ў мілімэтрах .	—	—	0,2	—	—	0,2
Грунтавы тэрмомэтр на глыбіні 0.8 мэтра.	0,6°	0,6°	0,6°	0,6°	0,6°	0,6°

Днём і раніцай туман. Круглыя суткі туман.

У Наркамземе Беларусі.

На суд грамадзянства.

(Агранамічны дыспут).

Грамадзянская думка, якая выявілася ў запатрабаваньні „падняцьця культуры" ў вясковай гаспадарцы дадае вялікую значнасьць аграноміі ў падняцьці вырабу ў нашай сельскай гаспадарцы. Але ж аграномія яшчэ ня чула грамадзянскай думкі, якую яна павінна заняць пазыцыю і аб тым шляху, якім яна павінна ісьці ў новых варунках працы.

Маючы выразную пазыцыю і адзначаны свой шлях, агранамічная калегія Наркамзему Беларусі выстаўляе свае думкі на грамадзянскі суд і дзеля гэтага робіць публічны агранамічны дыспут.

Дыспут мае адбыцца ў канцы студзеня 23 г., каб падрыхтаваць грамадзянскую думку; заўчасу будуць выпрацаваны тэмы і апублікованы ў газэтах. З тэй прычыны, што пытаньне зусім новае і аграномія не асьведомлена аб зацікаўленасьці гэтым пытаньнем грамадзянства, дыспут разьлічан на выразную аудыторыю, абмяжованую партыйнымі і кіруючымі коламі і студэнтамі Сельска-Гаспадарчага Інстытуту. Але ж гэта не перашкодзіць жадаючым прыняць удзел у дыспуце.

Надалей разьлічваецца рабіць больш шырокія дыспуты з удзелам шырокіх мас вясковага грамадзянства. Падгатоўчая праца пачалася. Выбрана адмысловая камісія дзеля падрыхтоўкі тэхнічнага боку і сувязі з зацікаўленымі асобамі. За ўсімі справамі зьвяртацца ў агракалегію пры Наркамземе.

А. К.

Лесамэліаратыўныя справы.

У 1922 годзе, за адсутнасьцю патрэбных сродкаў, мэліаратыўныя працы Наркамзема Беларусі абмежаваліся толькі абсьледаваньнем праз лясьнічых пяскоў і састаўленьнем праэктаў. Усяго абсьледавана 1768 дзес. і ўмацавана 370 дзес. пяскоў.

На 1923 год намячаецца зрабіць абсьледаваньне на астатнім абшары пяскоў і пасадкі шэлюгі на абшары 30 дзес. Але з прычыны ўкарачэньня каштарысу, працы гэтыя магчыма будзе выканаць у вельмі абмежаваным абхваце.

У 1921 годзе зроблена ў лясных дачах папраўка асушыцельных канаў і некаторых мастоў па іх. У 1922 годзе ў лясных дачах прац па асушцы зусім не рабілася.

М. В.

НАМ ПІШУЦЬ.

Трэба пашырыць газэту „Савецкая Беларусь".

Многа раз даводзілася чытаць у газэце «Сав. Беларусь» аб пашырэньні яе сярод сялянства. Дзеля падтрыманьня такога пытаньня рабіліся заўвагі аб павялічаньні падпісчыкаў і лепшай, у большым ліку, прадажы. У такім выпадку цікава падкрэсьліць, што, не гаворачы ўжо аб прадажы беларускай газэты на вуліцах, дзе ня ўбачыш ніводнага нумару, няма гэтае прадажы таксама і на вялікіх рынках, куды зьяжджаюцца тысячы сялян.

Бывае, што іншы падпісацца ня зможа: то далёка, то няма як, то ня ведае, а тут бы за якіх-небудзь 40 рублёў бадай-бы купіў чуць ня ўсякі.

Мо' з вялікай радасьцю купілі б яны газэту для сваіх дзетак вучняў, ды на гора яны яе ніколі ня бачаць.

Няўжо-б ня можна было газэтчыку выйсьці на Траецкую Гару і прадаваць там газэту? А на шкоду—яго ня бачыў там ніводзін селянін.

Між іншым, сяляне вельмі цікавяцца газэтай, толькі дайце ім даставаць яе.

А. М.

Па Менску.

Сьветкаваньне Новага Году.

У дзень сьветкаваньня Новага Году ўсе рабочыя і служачыя дзяржаўных, грамадзянскіх і прыватных прадпрыёмстваў і ўстаноў звальняюцца ад працы. У гэты дзень усе прадпрыёмствы павінны быць зачынены. У прадпрыёмствах, дзе праца ня можа быць спынена, як больніцы, электрычная станцыя, а таксама ў буфэтах рабочых клюбаў і тэатраў, дзе будуць устраівацца вечары, павінны быць пакінуты дзяжурныя.

Менск—Жлобін.

З 24 сьнежня па Заходняй чыгунцы ад Менску да Жлобіна будзе курсіраваць таварна-пасажырскі цягнік № 24. З Менску цягнік выходзе а 5 гадзіне 25 мін. увечары. Да цягніка будзе далучаны пляцкартны вагон непасрэднай камунікацыі Менск—Слуцк. Цягнік адпраўляецца па нядзелях, аўторках і чацьвяргох.

Сьветкаваньне 4-ай гадавіны канстытуцыі рэспублікі Беларусі.

31-га сьнежня а 6-ай гадзіне ўвечары ў Бел.Дзярж.Тэатры адбудзецца урачыстае пасяджэньне Ц. В. К., Ц.Б.К.П.Б, Сав. Праф. Саюзаў Бел., Гар. Савету і Менскай Гар. арганізацыі КПВ. з прадстаўнікамі вайсковых часьцей і саюзаў, ахвяраванае 4-ай гадавіне канстытуцыі рэспублікі Беларусі.

А 8-ай гадзіне ўвечары, пасьля пасяджэньня, адбудзецца дармны спэктакль для ўдзельнікаў пасяджэньня.

Друкаванае слова на роднай мове мае вялікую сілу.

1-я Савецкая друкарня

Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі Менск.

Галоўліт Беларусі № 348 (1300)